

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

CZĘSTOCHOWIANIN

TYGODNIK

Częstochowskiego Okręgowego Komitetu Robotniczego Polskiej Partii Socjalistycznej.

Prenumerata: Kwartalnie zł. 1.30. Z odnośnieniem do domu zł. 1.65. gr. Rocznie 5.20 z przesyłką zł. 860.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA:
Częstochowa, ulica Koszycuski Nr. 62.
Telefon Nr. 37. P.K.O. 66.600

Redaktor przyjmuje w poniedziałki od 3—4.
w piątki od 6—8.
Administracja czynna jest w czwartki, piątki i soboty od godz. 17-cj do 20

Cena numeru 10 gr.

ZA ZWOŁANIEM SEJMU

wbrew konszachtom gabinetowym.

P.P.S. odpowiedziała na propozycję rządową przeprowadzenia konferencji w sprawie techniki obrad zbliżającej się debaty budżetowej — odmownie.

To stanowisko P.P.S. wywołało w prasie sanacyjnej istną burzę zło rzeceń, przekleństw i gróźb. Jak zwykle w takich wypadkach dano demagogii folię absolutną a w polityczny horyzont krótkowzrocznego i wiecznie ogłupianego czytelnika sanacyjnego postarano się wtłoczyć jedynie nagi fakt identityczności stanowiska P.P.S. i prawi-

„P.P.S. nie poszła na konferencję z Marszałkiem; P.P.S. postąpiła tak samo, jak Eudecja. Nie ulega wątpliwości nagie fakty zgadzają się zupełnie... Ale przyczyny i cele stanowiska P.P.S. i Eudecji są odmienne, jak odmienną jest prawda od kłamstwa, jak odmiennym jest dobro od zła.

Eudecja nie poszła na konferencję z rządem nie dlatego, że ten rząd jej się nie podoba. Wprost przeciwnie: polityka pomajowa „jest eudecji całkiem na rękę. Boć czy nie po linii marzeń eudecji idzie

niszczenie ustawodawstwa robotniczego i lekceważenie przedstawicielstwa ludowego? — Eudecja nie zgodziła się na rozmowę z rządem, bo nurtuje w niej zadawniona nienawiść do Piłsudskiego, bo nie może zapomnieć o „bandycie z pod Rogowa”.

P.P.S. nie poszła na konferencję z rządem z całkiem innych powodów:

1) P.P.S. nie poszła na konferencję z rządem, bo znajduje się do niego w opozycji zasadniczej i nie może się pogodzić z kapitali-

styczno — obszarniczą polityką „pomajową”.

2) P.P.S. nie poszła na konferencję z rządem bo nic nie stoi na przeszkodzie zwołania Sejmu i intymna rozmowa w gabinecie ministerjalna jest niepotrzebna.

Niech rząd zwoła Sejm! Niech przyjdzie i publicznie powie, o co mu chodzi.

Zwołania Sejmu a nie konszachtów gabinetowych domaga się opinia kraju!

Przed kongresem Włókniarzy

W dniach 22 i 23-go b. m. odbędzie się VIII Zjazd Klasowego Związku Włókienniczego.

Zjazd ten odbywać się będzie w momencie szalejącego kryzysu gospodarczego, który w pierwszym rzędzie uderzył w przemysł włókienniczy, wyrzucił na bruk tysiące robotników, zatrudnionych w fabrykach bawełnianych, wełnianych i jutowych.

W tych warunkach Zjazd Związku Włókienniczego nabiera specjalnego znaczenia. Staną bowiem przed nim do rozstrzygnięcia nie tylko zagadnienia walki z kapitałem i organizowania proletariatu włókienniczego w warunkach normalnych, ale Zjazd będzie musiał wiele czasu i wysiłków poświęcić właśnie tym anormalnym warunkom w jakich proletariatu włókienniczy obecnie się znalazł.

To też w bogatym porządku dziennym obrad Zjazdu pierwszorzędne miejsce musi zająć jego punkt 8 — sytuacja gospodarcza i taktyka związku.

Pod tym względem Zjazd będzie musiał rozstrzygnąć przede wszystkim stanowisko Związku Klasowego wobec zdradzieckich związków żółtych-chadeckich i enperowskich. Kwestja ta jest o tyle ważną i palącą, że już od dłuższego czasu utarł się u nas zwyczaj prowadzenia akcji strajkowych i innych przez wszystkie trzy związki razem. Fakt ten — powieźmy szczerze — był z jednej strony objawem słabości naszego ruchu związkowego i zmierzał na wypadek przegranej prowadzonej walki, do rozłożenia odpowiedzialności za jej wynik na wszystkie organizacje robotnicze, z drugiej zaś strony był on objawem swojego rodzaju kon-

kurencji związkowej, która za żadną cenę nie chciała dopuścić do zagarnięcia całej „glorii” i zasługi zwycięskiej akcji przez jedną tylko organizację robotniczą.

Wprawdzie Klasowy Związek Włókienniczy, jako najpotężniejsza organizacja włókiennicza, w każdej nieledwie akcji trzymała prym i na każdej akcji kładła swą czerwoną pieczęć socjalistycznych ideałów, ale mimo to, dopuszczanie do akcji zdradzieckich zwiczków chadeckich i enperowskich tłumilo rozmach twórczej pracy i zmuszało do licznych koncesji na rzecz zdradzieckich kombatanów.

Zjazd więc musi wyraźnie, bez zastrzeżeń stwierdzić, że Klasowy Związek Włókienniczy jest jedyną organizacją walczącą o wyzwolenie proletariatu włókienniczego, musi wyjaśnić i przedstawić polskim włókiennikom, że dopuszczanie do akcji podwykrywanych chadeków i enperowców jest osłabianiem walki w samym jej założeniu, a co najważniejsze — Zjazd musi się za stanowić nad sposobem pozbycia się wszelkiej współpracy z żółtym przedstawicielstwem robotniczej zdrady.

Drugim istotnym zadaniem Zjazdu to tak wyczerpujące i tak szczegółowe omówienie położenia gospodarczego przemysłu włókienniczego, aby forsowana dziś, zwłaszcza przez przemysł włókienniczy „naukowa” organizacja reorganizacja pracy we właściwym została przedstawionem świetle. Chodzi tu już nie tylko o teoretyczne i praktyczne ujęcie obecnego stanu rzeź, ale Zjazd uchwalonej pod tym względem rezolucji musi nadać moc przenikania do świadomości najszerzych mas proletariatu

musi nadać moc przenikania do świadomości najszerzych mas proletariatu włókienniczy, co organizację wiąże się z punk. 9 obr. do zadania kulturalno-osiwiatowego Związku. Zjazd musi się zająć nowic nad taką organizowaniem pracy oświatowej i propagandowej, aby obecny przerażający stan gospodarczy kraju wystąpił z jednej strony jako rezultat kapitalizmu wogóle, z drugiej zaś strony jako rezultat polityki gos-

podarcej polskich klas posiadających i pomajowego systemu rządzenia.

W tym ostatnim też punkcie leży trzecie wielkie zadanie Zjazdu — podkreślenie, że „pomajowy” system rządzenia jest „nieszczęściem Polski i że walka z nim jest najbardziej bezpośrednim celem polskich mas pracujących, którą ramię do ramienia prowadzić będzie P.P.S. i Klasowe Organizacje Zawodowe.

Z ostatniej chwili.

Rząd nadesłał odpowiedź na uchwały klubów sejmowych w sprawie konferencji z przedstawicielami stronnictw. Odpowiedź ta brzmi następująco: (w streszczeniu).

Rząd chciał unormować pracę nad budżetem, bo dotychczas rząd układa projekt budżetu, Sejm uchyla, a później rząd w formie uchwały przez Sejm wykonuje.

Rząd omawiał dotychczas na mocy Konstytucji te sprawy z Sejmem na komisjach, a obecnie chciał omówić te sprawy z przedstawicielami stronnictw bo dotychczasowe doświadczenie pokazało, że budżet przez Sejm był traktowany pod kątem politycznym (a czy rząd nie układa budżetu pod kątem politycznym? uwaga redakcji.)

W tym celu rząd chciał na konferencjach z przedstawicielami stronnictw omówić dokładnie budżet (a czy na komisji sejmowej nie może? uwaga red.) aby Sejm wspólnie i Senat ograniczy-

ły swoje prawa (tu go boli — uwaga red.) i nie wypaczyły rządowego planu (widocznie rząd jest nieomylny — uwaga red.)

Z uchwał stronnictw wynika, że one sprawę stawiają na gruncie formalnym i na te projekty się nie godzą, dlatego też rząd uważa, że projekt jego został udaremniony.

Z życia młodzieży T. U. R.

W środę, dnia 18 września r. b. odbyło się pierwsze posiedzenie nowoobranego Kom. Wyk. Org. Młodz. T. U. R. w Częstochowie.

Przewodniczącym wybrano tow. **Lewiaka Ignacego**.

Sekretarzem tow. **L. Zorskiego**. Skarbnikiem tow. **W. Gadowską**. Członkowie: tow. Jung, Bielobradkówna, Bednarek i Berentówna.

Składajcie ofiary na budowę Domu Ludowego

Kłamstwo ma krótkie nogi.

W jednym z ostatnich Nr-ów „Kurjera Częstochowskiego” ukazał się list pełen złośliwości przekręceń i kłamstwa przy pomocy którego p. Fatyga chce się wybielić. Pisze on o wszystkim tylko nie o tem co mu zarzuciliśmy.

Znamy ten sposób postępowania ze szkoły:

Sprytny chłopiec korzystając z nieuwagi nauczyciela, gdy go o coś zapytano, mówi szybko, głośno i zresztą dobrze wszystko ale nie to należy.

Nas p. Fatyga nie oszuka, więc stawiamy prosto zarzut:

Pan Fatyga został „wylany” za przywłaszczenie pieniędzy związkowych i partyjnych, więc niech się nie ubiera w szaty apostoła.

Prosto i jasno powiedzieliśmy i chyba to wystarczy.

Musimy wreszcie podkreślić nasze zdziwienie że „Wolnej Trybuny” „Kurj. Częst.” używa się specjalnie dla walki z P.P.S.

Dziwnel Czyżby?...

Bacność robotnicy Warty i Częstochowianki

W sobotę 21 września o godz. 6-ej wiecz. ul. Kościuszki 62 odbędzie się ZEBRANIE członków i sympatyków P. P. S. i Zw. Włóknist. z fabr. Warty i Częstochowianki.

Robotnicy przybądźcie licznie!

Maltretowani pańnicy.

Nasi czytelnicy donoszą nam o oburzających metodach traktowania pańników, którzy przybywają z pielgrzymkami na Jasną Górę.

Jeden wypadek miał miejsce w Częstochowie, gdy pewien „profesor” potraktował pańników jak bydło, a drugi miał miejsce we Mstowie, gdzie starców—pańników z Irządzy wyrzucał ksiądz z autobusu.

Takie fakty są oburzające i nie powinny pochodzić zwłaszcza od ludzi inteligentnych.

Uwaga! Uwaga!

W niedzielę 22 września o godzinie 10 rano w lokalu Z. Z. K. ul. Piłsudskiego odbędzie się pierwszy wykład na kursie społeczno-politycznym.

Wszyscy słuchacze obowiązani są przybyć punktualnie!

Spółdzielcy z Czechosłowacji do „Częstochowianina”.

W Częstochowie bawiła wycieczka spółdzielców—socjalistów z Czechosłowacji która między innymi zwiedziła również spółdzielnię „Jedność”. Otrzymałszy od nich następujący list: Drodzy Towarzysze!

Zwiedziliśmy między innymi spółdzielni polskimi i Waszą „Jedność” w Częstochowie. Możecie być dumni ze swojego dzieła; —widać że w walce z przeciwnościami i niewolą carską nauczyliście się cierpliwości i wytrwałości w pracy dla dobra proletariatu.

Przyjmijcie te proste słowa uznania i serdeczny uścisk dłoni proletariackich, a na Wasze pismo miejscowe w Waszego „Częstochowianina” ten skromny dar.

Spółdzielcy socjaliści z Czechosłowacji.

P. S. Przekazujemy 13 złotych.

Przypomina się iż Sekretariat T. U. R. w Częstochowie czynny jest w soboty i niedzielanki od godz. 7 do 8 wieczorem.

Próba zamachu na pociąg pod Jędrzejowem, dokonana przez członków

Zbrodnicze szykowanie wykolejenia pociągu towarowo-osobowego, wiozącego sumę pieniędzy

Przed kilku dniami w nocy z dnia 9 na 10 września na torze kolejki około wsi Jesionki „nieznani sprawcy” ułożyli na moście kolejowym kamienie i belki, by spowodować wykolejenie pociągu towarowo-osobowego, idącego od strony Szczucina do Jędrzejowa i wiozącego znaczną sumę pieniędzy.

Jednocześnie „wybuchł” pożar w stodole ze zbożem, położonej w Jędrzejowie, uwaga policji została z natury rzeczy skierowana na walkę z ogniem.

Pociąg najechał na „barykadę”, lokomotywa i dwa wagony zeskokczyły ze szyn, dzięki przytomności umysłu maszynisty, który w porę zahamował rozpęd pociągu, — wypadków z ludź-

mi nie było, a sama katastrofa nie przybrała większych rozmiarów.

Dochodzenie policyjne ujawniło, że zarówno spowodowanie katastrofy kolejowej, jak i podpalenie stodoły było dziełem Władysława Płoszaja, wiceprzewodniczącego Komitetu B. B. S. w Jędrzejowie oraz Kazimierza Cały, członka tegoż Komitetu.

Obydwaj zostali aresztowani i przyznali się do winy.

Sledztwo obejmuje również niejakiego Stanisława Błaszkwicza, przewodniczącego komitetu jędrzejowskiego BBS. Dlaczego wyżej wymienieni zrezygnowali w ostatniej chwili z wyzyskania faktu wykolejenia się pociągu, nie jest dotychczas ustalone.

Podczas rewizji w mieszkaniu Wł.

Płoszaja znaleziono pieczętkę sem „P. P. S. d. frakcja rewol. listy od znanych działaczy B.

Sprawa znajduje się w r. dziego śledczego p. Kalińskiego podobno gotów jest zwolnić zionych za kaucją po 600 zł. dego.

Gdyby miało to być praw załoby uznać taki „liberalizm” dome popieranie bandytyzmu

Wypadek ten wywołał o wrazenie i stwierdził to czego mogą bandy zdemoralizowani rzy tworzą „frakcję rewolucyjną” grupy złodziejszków i band tworzą B. B. S.

MŁYN-KASZARNIA Mieczysława Tomskiego

w Częstochowie, ul. Mirowska 20

Sprzedaje kasze wszystkich gatunków: tatarszaną, jęczmienia i jaglaną. — Plewy: tatarszane i jaglane. — Otręby: jęczmienne. Ceny konkurencyjne.

Ex-rewolucyjny Kacyk

w autobusach.

Do miejskiej komunikacji autobusowej w Częstochowie przyszła nowa motyla, którą dla dyskr. cji nazwijmy Wrona.

Ale niezwykła to Wrona, wrona o wysokim polocie... Kiedyś nosiła (przynajmniej tak się to mówi) wysoko sztandar „rrrr...ewolucyjnego” socjalizmu a dziś znów nosi wysokie mniemanie o sobie.

Zapomniawszy o czasach górnych, chmurnych i nadzwyczaj rrr...ewolucyjnych osobistość ta powiada do prac-

owników komunikacji, że gdyby pracownicy zwrócili się do niej z prośbą (może „ciebie Panie błagamy”), to ułup byłby, ale do Związku (Skandalli) to i za 4 miesiące nie wiadomo co będzie. Hol hol! Odkąd to Pan taki dowcipny? A teraz mała i skromniutka rada:

Weź Pan sobie własne porteczki w garście i zakaż im należąc do związku, ale pracownikom nie trzeba radzić bo i po co. I tak eks-rewolucjonisty nie usłuchają. Związkowiec.

Z życia organizacyjnego.

Ponieważ odbyta konferencja z firmą Allert i Buhle w sprawie podwyższenia zarobków nie dała rezultatu, przeto robotnicy chwycili się strejku.

Po pięciu dniach walki robotnicy zwyciężyli.

Tak postępują robotnicy świadomi, którzy wiedzą, że nie przez rozbięcie na kilka związków, ale przez jednolitą organizację klasa robotnicza osiąga swój cel.

Pan Helman w roli agitatora

Na cegielni „Barbara” robotnicy są zorganizowani w Klasowym Związku Rob. Przem. Budowlanego i koło nich zaczął się kręcić radykalny „buchacz” pieniędzy robotniczych p. Prymas.

Z robotnikami sitwa nie udało się zacząć więc kombinować z p. Helmanem, — właścicielem tej cegielni. Robotnicy mieli wystać delegata dla zwiedzenia a Powszech. Wystawy Krajowej i wybrali tow. Jamroza przeciwko czemu protestował pan Prymas, a gorąco go popierał pan Helman.

Gdy robotnicy na skutek zrzeczenia się tow. Jamroza wybrali tow. Langiera p. Prymas znów protestował, a pan Helman — kapitalista zalecał połączenie się z „radykalnym” macherem z Wolnych Związków p. Prymasem.

Dziwnel Co za czuła para! Robotnicy jednak nie dadzą się wziąć na ka-

wał ani p. Helmanowi ani Prymasowi, którym gardzą.

Kiepskie to muszą być te „Wolne Związki” skoro za nimi oręduje gorąco kapitalista Helman.

Bar pod „2”

ul. Kościuszki 82 róg. ul. Mickiewicza

Wydaje śniadania, obiady i kolacje. Bufet zaopatrzone w świeże zakąski, wina, miody i piwa gatunkowe. Obsługa solidna.

Slepa kiszka — karszem

Rewizja dokonana w Okr. Związku Kas Chor. we Lwowie czyła się bez rezultatu, ale Prystorowi nie przeszkadziło komisarza. Znalazł się specjalistą jest nim prezes Związku Leg. p. Schmal (Szmal), który zna bezpieczeństwach bo był chory kiszki.

Dobrze jest! Rozwiązano również Zarząd Chor. w Łodzi.

Już tylko kilka jest Kas be sarzy.

ŁAŃCUCH SKŁAD na fundusz prasowy

Tow. tow. Dusik wpłaca 2 ward Ostrowski 2 zł., Aleksandra 2 zł., Wasilewski 2 zł., Piłsudski 2 zł., Uczestnicy Czechosłowackiej Spółdzielczej składają 1 Tow. poseł J. Kaźmierczak 8 zł.

Tow. Stan. Sobczak wpłaca wzywa do złożenia t. t. Jasiński toniego i Ligenę.

ŁAŃCUCH SKŁAD na „Czerwone Harcer

Tow. tow. Iwecki Stanisław 1 zł., Weber 1 zł., Morzyk 1 zł., blewski 1 zł., Dusik 1 zł., Jac 1 zł., Pfefer 1 zł.

Tow. St. Jung wpłaca 2 zł. wa do złożenia takiej samej s Michalecką i G. Maulerównę.

Tow. poseł wpłaca 4 zł., Markiewicz wpłaca 1 zł., Noss

Sprostowanie.

W nr. 37 w spisie ofiarodaw Fundusz Prasowy zasła pod mianowicie tow. Duklewski w zł. a nie jak wydrukowano D

Zgubioną legitymację Kasy Nr. 41.895 na imię Stefana skiego, którą unieważnia.

Zgubioną legitymację Kasy na imię Stachury Józefa, k unieważnia.

Zgubioną legitymację Kasy na imię Czerwika Stanisława rą unieważnia się.

Zgubioną legitymację Pow rckiego, którą unieważnia się

Ceny ogłoszeń: Miejscowe przed tekstem cała strona 400 zł. Za wiozsz wysokości 1 mm. w tektwie 50 gr. Komunikaty i nadestane - 60 gr. Zwyczajny 25 gr. Nekrologi i fant 25 gr. powyżej 60 mm, 30 gr. drobne za wyraz 20 gr. Poszukiwanie i zaofiarowanie pracy o 50 proc. taniej, Ogłoszenia tabelaryczne, zagraniczne i fant 25 gr. drożej. Układ ogłoszeń w tektwie i poza tekstem 4-szpaltowy.

Redaktor odpowiedzialny: IGNACY LEWIAK.

Druk „SZTUKA” Częstochowa II Aleja Nr. 23.

Wydawca: O. K. R. P. P. S. w Częstochowie